

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
3. interní klinika 1.LF UK a VFN
U Nemocnice 1, Praha 2, 128 00

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Vliv diety na lipidogram u pacientů s dyslipidemií

Autor práce: Jana Vaněčková

Vedoucí práce: MUDr. Lukáš Zlatohlávek, Ph.D.

Oponent práce: MUDr. Eva Tůmová, Ph.D.

Akademický rok: 2016/2017

Posudek

Volba tématu

Přístup autora k zadanému tématu, zvolený postup řešení z hlediska současných metod: Přístup autorky k zadanému tématu, dle rozsahu teoretického úvodu, byl jistě více než pečlivý. Postup řešení formou dotazníkového šetření je aktuální, šetření bylo zpracováno důkladně formou vypracování tabulek v programu MS Excel a porovnáním získaných výsledků formou koláčových grafů, je zřejmý autorčin zodpovědný přístup.

Aktuálnost tématu: Téma hodnotím jako velice aktuální, pro klinickou praxi nesmírně významné. Edukace pacientů s dyslipidemií a sledování adherence k požadovaným změnám životního stylu a jejich vliv na hladiny sérových lipidů je pilířem péče o pacienty v kardiovaskulární prevenci a je nezbytné v praxi věnovat více prostoru rozhovoru s pacientem o jeho stravovacích a pohybových návycích a v pozitivních úpravách životního stylu jej opakovaně podporovat.

Výběr tématu a jeho obtížnost: Téma je vhodné pro studijní zaměření autorky a přiměřeně obtížné.

Teoretická část

Struktura práce, logické členění (obsah):

Struktura teoretické části je přehledná, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Autorka nejprve čtenáře seznamuje s různými způsoby dělení dyslipidemií, dále popisuje funkci plazmatických lipoproteinů, přičemž poměrně podstatnou část věnuje chemickému složení jednotlivých lipoproteinů a jejich vlivu na patogenezi aterosklerózy. Poslední kapitola teoretické části je věnována vlivu konkrétních složek potravy na lipidogram s velice podrobným zaměřením především na jednotlivé mastné kyseliny. Teoretickou část autorka uzavírá konkrétními dietními doporučeními v rámci dietních intervencí při dyslipidémii.

Abstrakt a klíčová slova odpovídají obsahu práce: Abstrakt stejně jako klíčová slova obecně vystihují obsah práce.

Úroveň zpracování literární rešerše, práce s literárními prameny, informačními zdroji:

Citace jsou přehledně zpracované, referencí je jistě dostatek, autorka čerpá z aktuálních zdrojů zahraničních i českých autorů.

Správnost a úplnost citací použitých zdrojů: Odkazy jsou citované správně.

Přesnost formulování vlastních myšlenek, práce s odborným jazykem: Autorka využívá odborný jazyk správně a vhodně, sdělení je jasné. Z teoretické části je zřejmé, že autorka nastudovala velké množství odborné literatury a rozebírané problematice porozuměla.

Úroveň jazykového zpracování: Jazyková výbava a způsob vyjadřování autorky jsou pro požadavky bakalářské práce dostatečné, rozsáhlý text je jistě výsledkem mnohahodinové práce.

Náročnost tématu na teoretické znalosti: Téma je odborně náročné. Práce rozebírá jednotlivé složky potravy velice detailně s důrazem na jejich vliv na rozvoj aterosklerózy, autorka podrobně popisuje jednotlivé typy dyslipidémie. Z uvedeného lze usuzovat na výbornou orientaci autorky v tématu.

Empirická část

Formulace výzkumné otázky, cílů práce: Hypotézy jakožto cíle práce jsou formulovány správně. Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit, jaký vliv na lipidogram má změna v režimových opatřeních, především v úpravě jídelníčku po edukaci pacientů. Autorka stanovila pět hypotéz zaměřených na změny týkající se životního stylu pacientů s dyslipidemií a změny v lipidovém spektru po jejich edukaci.

Užité metody výzkumného šetření: Předkládaná práce je založena na sběru a analýze dat získaných pomocí dotazníkového šetření a laboratorních vyšetření.

Vhodnost zvolené metody řešení vzhledem k tématu práce: Použitá metodika byla vzhledem k cílům práce zvolena vhodně.

Charakteristika zkoumaného souboru: Zkoumaný soubor je relativně malý, nicméně vzhledem k náročnosti dotazníkového šetření i edukace pacientů a také vzhledem k časovým možnostem autorky lze považovat soubor pacientů za dostačující. Poskytuje klinickým pracovníkům představu o životním stylu dispenzarizovaných pacientů, efektu dietní edukace a vlivu dietních změn na lipidogram. Jistě by bylo zajímavé zařazení pouze pacientů, kteří přicházejí k prvnímu vyšetření, neužívají žádnou léčbu a podstupují edukaci spolu s následnou úpravou životního stylu poprvé.

Rozvržení časového plánu zpracování empirické části práce: Uvedený časový harmonogram je přiměřený možnostem studentky bakalářského programu.

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití: Autorka prezentuje dosažené výsledky podrobně a přehledně formou grafů s komentářem. V praxi je jistě možné využít především znatelného efektu dietní edukace na životní styl pacientů a pravidelně s pacientem režimová opatření rozebírat. Práce jasně dokazuje pozitivní vliv racionálního jídelníčku na jednotlivé složky plazmatických lipoproteinů.

Úroveň a originalita diskuse: Diskuse je rozsahem přiměřená typu práce. Přibližně polovinu diskuze ovšem zaujímá spíše shrnutí závěrů práce, chybí rozvaha nad jednotlivými výsledky či srovnání s dostupnou literaturou a běžnou populací.

Splnění cílů: Autorka stanovené cíle splnila.

Formulace závěru: Závěr je formulován správně.

Význam práce pro teorii / praxi, doporučení pro praxi:

Dle mého soudu jsou výsledky předkládané práce z klinického hlediska přínosné především proto, že dokazují vliv dietní edukace na stravovací návyky a potažmo lipidogram pacientů. Vzhledem k faktu, že autorka vyšetřila také pacienty dlouhodobě sledované v ambulanci preventivní kardiologie, lze se domnívat, že tito pacienti již pozapomněli na doporučená dietní opatření, či jejich snaha v tomto směru polevila. Jednoznačným sdělením této práce je fakt, že správná režimová opatření mají nemalý efekt a je nezbytné v praxi věnovat dostatečný prostor edukaci pacientů.

Přílohy

Kvalita příloh: Přílohy jsou zpracovány v odpovídající kvalitě.

Grafická, fotografická dokumentace, edukační materiál: Grafická dokumentace zahrnuje několik koláčových a sloupcových grafů a tabulek, vše v přiměřené kvalitě.

Formální zpracování práce

Jak práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům pro psaní závěrečných prací (Opatření děkana č. 10/2010): odpovídá

Stylistická úroveň práce: Stylistická a gramatická úroveň je až na drobné nedostatky přiměřená.

Formální náležitosti (přehlednost, úprava tabulek, grafů, obrázků apod.): Text je přehledný, a to včetně tabulek, grafů a připojených příloh.

Celkové hodnocení práce (6 – 10 vět)

Autorka si za téma své práce zvolila mimořádně aktuální problematiku, ve které se, soudě dle podrobného teoretického úvodu, skvěle orientuje. Jak teoretická, tak praktická část je vypracována přehledně a bez větších gramatických či stylistických nedostatků.

Při lepších časových možnostech by bylo jistě zajímavé a více vypovídající zvolit soubor pacientů nově zařazených do dispenzarizace v ambulanci preventivní kardiologie, kteří prozatím nejsou farmakologicky léčeni.

Dotazníkové šetření prováděla autorka s jednotlivými pacienty samostatně v průběhu několika měsíců, což jí poskytlo praktickou zkušenost práce s pacientem, jistě je pro autorku také přínosné pozorovat adherenci pacientů k doporučením. V neposlední řadě je také důležitá zkušenost, jaký podíl pacientů byl ochoten dostavit se k opakovanému vyplnění dotazníku.

Vlastní vyhodnocení výsledků je srozumitelné a podrobně rozebrané. Podle mého názoru se autorka důkladně zamýšlí nad výsledky šetření, kriticky hodnotí časové limity a rozebírá možné nedostatky.

Celkově je bakalářská práce konzistentní, přehledná a pro klinickou praxi přínosná.

Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

Doporučuji práci k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm: výborně

Otázky a připomínky k obhajobě práce (nutné):

Připomínky:

1. V dotazníku dle mého názoru zcela chybí průzkum zařazení luštěnin, ořechů a semínek v jídelníčku, ačkoliv tyto složky stravy autorka v teoretickém úvodu zmínila jako velice prospěšné v dietě u pacientů s dyslipidemií.

2. Ačkoli je práce velice podrobně a přehledně zpracovaná a obsahuje mnoho zajímavých a přínosných informací, pro čtenáře je místy rušivý obsah gramatických chyb, což je škoda.

Otázky:

1. Jakou formu (re)edukace pacienta v rámci dlouhodobého udržení adherence s režimovými opatřeními (rozhovor, leták, prezentace na internetu, atd.) pokládáte za nejefektivnější a proč?
2. Dotazníky jste s pacienty osobně vyplňovala a předpokládám, že jste s každým hovořila o provedených dietních změnách. Lze říci, jaká z těchto změn byla pro pacienty nejtěžší?

V Praze dne 13.7.2017

Místo a datum vypracování
posudku posuzovatelem

Podpis oponenta práce